

Verksamhetsuppföljning 2018

1. GEMENSAMMA FÖRUTSÄTTNINGAR

Organisation

Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och har 41 ledamöter. Kyrkorådet är församlingens verkställande organ (styrelse) som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen. Kyrkorådet har usett fyra distriktsråd, ett arbetsutskott, ett begravningsutskott, ett fastighetsutskott och ett kommunikationsutskott som alla bereder ärenden till kyrkorådet.

Kyrkoherden leder all verksamhet i församlingen och har personalansvar för alla medarbetare. Kyrkoherden har dessutom det övergripande ansvaret för församlingens ideella medarbetare och är församlingens anställda företrädare.

Enhetscheferna är underställda kyrkoherden och ansvarar för respektive enhet. Sollentuna församling är indelad i tio enheter:

- Kyrkoherdens enhet
- Sollentuna kyrkas distrikt
- Turebergskyrkans distrikt
- Kummelby kyrkas distrikt
- Edsbergskyrkans distrikt
- Fastighetsenheten
- Administrativa enheten
- Kommunikationsenheten
- Ekonomienheten
- Begravningsverksamheten

Medarbetarna i det församlingsvårdande arbetet har sina arbetsplatser vid någon av de fyra distriktskyrkorna. Inom begravningsverksamheten finns två kyrkogårdsföreståndare och en kremationsföreståndare placerade under Chefen för begravningsverksamheten.

Kyrkoherden har en ledningsgrupp som består av församlingens enhetschefer och HR-ansvarig. I ledningsgruppen diskuteras både strategiska och operativa frågor.

Var dag med Gud

”Vi har en dröm för människorna i Sollentuna, en vision: Var dag med Gud. Vi drömmer om den dag då människor i Sollentuna lever var-dag-med-Gud; vem du än är, hur du än levt, hur du än lever, vad du än står i...

Gud är inte långt borta från någon enda av oss, Gud vill oss väl och vill hjälpa oss var dag; var dag med Gud.”

Hela livet är en gudstjänst. I vår församling finns en spännvidd, spänst och spänning i hur gudstjänstlivet formas i de olika distrikten. Olikheterna i våra distrikt berikar och är något vi

värnar om. Kyrkoherden ansvarar för att hålla samman församlingens gudstjänstliv. Våra kyrkliga handlingar, dop och begravning, konfirmation och vigsel prioriteras, med unika tillfällen att möta människor i väsentliga händelser i livet. Bikt, förbön och enskild själavård prioriteras.

Vi är en lärande församling som rustas så att vi förmår fatta bredden och längden och höjden och djupet och lär känna Kristus kärlek som är väldigare än all kunskap. Vi lär av andra och varandra, vi delar och förmedlar kunskap men även vår erfarenhet och yrkeskunskap.

Vi är en diakonal församling där vi tjänar andra och varandra. Vår diakoni är lokal och global, här och nu över gränser. Församlingen har ett stort engagemang i internationellt stöd- och hjälparbete, dels i lokala långsiktiga projekt som bärs av distrikten dels i aktiviteter och engagemang tillsammans med Svenska kyrkans internationella arbete. Församlingen avsätter 1% av kyrkointäkterna för internationella hjälpinsatser. Detta är en del av vår globala diakoni utifrån församlingens Mission.

Budgetförutsättningar

Budgetprocessen följer kalenderåret. Budget med statistik stäms av löpande under året och avslutas med ett bokslut som lämnas till kyrkofullmäktige. Berörda medarbetare ansvarar för att kontinuerligt dokumentera statistik, som ska föras in i församlingens boknings- och ekonomiprogram Aveny.

Församlingen har en tydlig uppdelning mellan kyrkorådets strategiska ansvar under kyrkofullmäktige och kyrkoherdens operativa ansvar. Kyrkofullmäktige beslutar om övergripande mål, fördelar resursramar till verksamheterna samt följer upp och utvärderar verksamheterna.

Kyrkorådet tar varje år fram riktlinjer för budgetarbetet.

Ekonomi

Årets resultat är positivt och medför en ökning av det egna kapitalet med 3 686 tkr. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 167,3 (163,5) mkr.

Av 2018 års överskott på 3,9 mkr är 0,5 mkr värdesäkring av kapitalet och avsättningar enligt plan. Begravningsverksamhetens överskott på 0,8 mkr påverkar församlingens resultat negativt. Församlingsverksamheten redovisar ett överskott på totalt 3,1 mkr. Skälet till överskottet är bland annat en del vakanser under året. På intäktssidan har försäljningen av gravskötselavtal gått mycket bra, även samtalsmottagningen har fått högre intäkter än budgeterat. Antalet kremationer har varit väsentligt högre än förra året vilket lett till ett stort överskott gentemot budget.

Finansiella placeringar

Församlingens värdepappersinnehav uppgår till 30 643 tkr i bokfört värde. Vid årsskiftet var marknadsvärdet 32 111 tkr. Placeringarna finns till största del i noterade räntebärande

värdepapper såsom Swedbanks och Nordeas etiska placeringar. En större del av detta kommer att användas vid renoveringen av Sollentuna kyrka som inleds år 2020.

Miljöarbetet

Församlingen är miljödiplomerad enligt Fas 1 och en arbetsgrupp arbetar mot Fas 2 som är tänkt att vara klar fjärde kvartalet 2019.

Stiftelser

Församlingen har 4 stiftelser: Gravfonden, Thorsonska fonden, Gerda och Axel E Larssons Prydnadsfond och Samfonden. Gravfonden kommer att ta slut under 2019 och avslutas därmed. De andra tre fonderna är permuterade vilket innebär att både avkastning och kapital får användas. Totalt eget kapital i fonderna uppgår till 1 857 tkr.

2. Församlingsverksamhet

Den grundläggande uppgiften

Verksamhetsgemensamt

Under 2018 genomfördes en biskopsvisitation med tillhörande förvaltningsvisitation. Visitationen omfattade hela Järfälla kontrakt och innehöll ett flertal aktiviteter fördelade på kontraktets olika församlingarna. Biskopen och visitationsteamet fick bland annat möjlighet att besöka häktet där nämnden för andlig vård gavs tillfälle att berätta om verksamheten. Visitationen avslutades i S:t Eriks kyrka med en visitationsmessa ledd av biskop Eva Brunne.

Sollentuna distrikt

Sollentuna kyrka fortsatte att vara en omtyckt kyrka för dop, vigslar och begravningar. Volontärer gjorde olika insatser i de verksamheter som bedrivs i distriktet, bland annat ordnades församlingens julfirande, med en stor insats av volontärer och anställda. Den internationella gruppen har arbetat för att synliggöra Svenska kyrkans internationella arbete, samt bedrivit insamlingsarbete under faste- och julkampanjen. Det internationella arbetet har lyfts upp i samband med konserter, gudstjänster, auktion och med informationstavla i S:t Larsgården.

Under 2018 har arbetslaget återvänt till församlingsinstruktionen och distriktets kärnvärden, gudsmöte, glädje och gemenskap, för att bygga vidare på traditionen och samtidigt skapa nytt. En hög personalomsättning har påverkat kontinuiteten i arbetet liksom kännedomen om distriktets mål och församlingens vision. Vi behöver bli bättre på att kommunicera allt det som vi har att erbjuda till församlingsbor.

Turebergs distrikt

Inom Tureberg distrikt ser vi behovet av en diakonal inriktning. En kyrka för oss människor var dag. Vi har samverkat med andra aktörer och påverkat närsamhället med evangeliet. De viktigaste resurserna i den diakonala inriktningen är volontärer. Volontärskapet är livsnödvändigt för vår breda verksamhet och meningsskapande för individen.

Kummelby distrikt

Kummelby har, efter många år av tillväxt och stor variation i församlingslivet, de senaste åren haft problem med personalomsättning, konflikter i arbetslaget och bland frivilliga, samt traumatiska händelser. Det har medfört att det har varit svårt att följa verksamhetsplanen och Kummelbys tre fokusområden: barn och ungdom, musik och Alpha, har påverkats av detta. Det har under året varit vikarier på distriktschefstjänsten, men i augusti kom en ny distriktschef som med stor energi tagit sig an arbetet i medarbetarlaget och verksamheterna.

Trots svårigheterna har den gudstjänstfirande församlingen endast marginellt låtit sig påverkas, våra gudstjänster har varit välbesökta och församlingsbor har efterlyst de aktiviteter vi tvingats pausa, till exempel lovsångsmässorna på söndagskvällarna.

Edsbergs distrikt

Edsbers distrikt är en del av Sollentuna församling och deltar med självklarhet i det verksamhetsgemensamma arbetet.

Personal och volontärer samverkar för att Edsbergskyrkan ska vara en öppen och välkomnande mötesplats för både regelbundna och tillfälliga besökare. Vi strävar efter att möta alla med respekt, hålla en hög servicegrad, utveckla goda administrativa rutiner och skapa en trivsamt yttre och inre miljö. Hållbarhet, miljöhänsyn, återvinning/återbruk och en bra fysisk och psykosocial arbetsmiljö är viktiga framgångsfaktorer i detta arbete.

Edsbergs distrikt fick 2018 extra stöd för särskilda insatser utifrån att polisen klassat Edsberg som ett så kallat utsatt område. En del av dessa medel har använts till att rusta medarbetare för en fortsatt satsning på att långsiktigt bygga relationer och hitta arenor för samverkan med andra aktörer med syfte att vara en aktiv aktör i arbetet för att minska utsatthet och öka trygghet i Edsbergsområdet. Som en del i detta arbete har distriktet också aktivt deltagit i olika samverkansgrupper och i event som Edsviks marknad och aktiviteter i Edsbergs centrum.

Utvecklingsarbetet vad gäller Väsjön fortsätter genom konstruktiva samtal med kommunens projektledning och deltagande i olika samrådsmöten.

Gudstjänster och förrättningar

Inom verksamheten redovisas arbetstid och kostnader som är relaterade till att planera, förbereda, genomföra och efterarbeta gudstjänster och kyrkliga handlingar. I församlingens kyrkor firas regelbundet gudstjänster på söndagar, helgdagar och under vardagar. De huvudgudstjänster som firas är högmässa, familjemässa, temamässa, familjegudstjänst, julotta och långfredagsgudstjänst. I övrigt firas gudstjänst/mässa i både egna och andras lokaler. Församlingens präster och diakoner står till förfogande för själavård och enskilda samtal.

Sollentuna distrikt

Utöver den vardagliga verksamheten har Sollentuna kyrkas distrikts gudstjänstliv bjudit på ett rikt musikliv, med deltagande av framförallt Laurentii motettkör men även Silverdalskören samt solister. Flera söndagsgudstjänster under våren skede i form av Barnens gudstjänst och under hösten som Gudstjänster för små och stora. Nya handboken togs i bruk i pingshelgen och under året har det arbetats fram olika gendor.

Under våren gjordes en stor satsning på gudstjänsterna med målet ”mer musik i 11-gudstjänst

med så bra gästmusiker som möjligt, så bra reklam som möjligt, så bra affischer som möjligt och så bra framförhållning som möjligt”.

Turebergs distrikt

Vi har firat gudstjänster för oss människor. Körer i olika åldrar har bidragit med gospelmusik, musikaler och traditionell körsång. Under året har vi, för att slå en bro mellan verksamhet och gudstjänst och för att ge utrymme för delaktighet, arbetat med att låta olika verksamheter få komma till uttryck i mässan. Exempelvis har vi haft en mässa med meditationstema, pilgrimsvandrare som har mässan som mål, mässor där internationella gruppen har medverkat. Barnkyrkvårdar har medverkat tillsammans med ordinarie kyrkvårdar.

Vi har haft olika temamässor som t.ex. Utan tvivel är man inte riktigt klok, pilgrimsmässan på allhelgonahelgen, frälsarkransmässa med juniorgospel, temagudstjänst med sånger av Sofie Livebrant.

Kummelby distrikt

Under 2018 har ”tappet” av gudstjänstdeltagare på söndagar planat ut. Under våren samlades i snitt drygt 100 personer på söndagarna (ca 30 kom på kvällsmässan). Under året har gudstjänsterna ofta bemannats av vikarierande präster. Delaktighet av frivilliga och volontärer i samband med gudstjänsterna har varit mindre än tidigare.

Edsbergs distrikt

Edsbergskyrkan har ett omfattande och varierat gudstjänstliv. Några tendenser kan dock skönjas. Deltagandet i söndagsgudstjänsterna har minskat, i gudstjänsterna mer än i mässorna, medan musikgudstjänsterna ökat. Antalet dopgudstjänster och konfirmationsmässor har ökat, medan antalet begravningsgudstjänster minskat rejält. Veckomässorna på onsdagar har samlat fler deltagare och kommunikanter trots färre antal tillfällen.

Körerna tar ett stort ansvar för att berika och fördjupa gudstjänsterna och stimulera församlingssången. Utöver det sjunger de vid separata musikgudstjänster i olika konstellationer, varav särskilt kan nämnas: Messe Brève av Charles Gounod (Sångglädje, Choralen och SAS-kören), Maria-musik fjärde advent (Stella Cantica) samt En julsaga – Dickens kända berättelse (Kjell Dellert, Edsbergs kyrkokör). Den senare slog ”publikrekord”.

Undervisning

Barnverksamhet 0-12 år

Under verksamheten redovisas kostnader och intäkter som är relaterade till undervisningsverksamhet för barn i åldern 0-12 år. Detta kan gälla olika typer av barngrupper såsom barnkörer, öppen förskola, babyrytmik, dopfest, läger etcetera. Samtliga 5-åringar får en bibel som delas ut i de olika distrikten i samband med någon aktivitet.

Sollentuna distrikt

Småbarnsverksamhet med bland annat öppen förskola, babyrytmik, läger, jul- och påskdockspel, vandringar, dopfester, Bibeläventyret, och utdelning av biblar till barn i Onsdagshäng, 0-14 år. Dagkollo för barn i åldrarna 10-14 år under en vecka i augusti. Barnkörer för barn 4-14 år. Idag finns Lillkören. Treklängen och Happy voices. Ett församlingsgemensamt körläger för barn 10-18 år genomfördes.

Turebergs distrikt

En stor del av distriktets arbete med barn sker i körverksamheten. Vårt pedagogiska uppdrag rör sig i detta fall kring de omgärdande verksamheterna; kyrkskola, pyssel, lekar, mellis, trygga vuxna. Fortsatta inbjudningar och goda kontakter med skolor samt klokt förlagda jul- och påskvandringar har ökat antalet barn vi mött under året. Vi hade även dockspel under påsk och jul för ålder 4-5 år.

Kummelby distrikt

Babycaféet på måndagar i Silverdalssalen har varit en växande verksamhet som utvecklats till café med rytmik fördelat på två grupper i babyrytmik(0-1 år samt 1-2 år) samt en ny grupp för de lite större barnen (2-4 år). Det har varit mycket folk, ca 30-40 i varje grupp och därför har man behövt anmäla sig. Vi har också hänvisat till Minihänget på fredagar i Kummelby kyrka.

I Minihäng, barnverksamheten på fredagar i Kummelby kyrka, har antal besökare ökat och legat mellan 35-40 barn och vuxna under höstterminen. Minihänget har utvecklats genom rytmikstunden Musiklekis och drop-in-fika. Juniorhäng drevs under våren med träffar varje fredag. Trots en informationsinsats märkte vi ett svalnat intresse för verksamheten.

Söndagsskolan har varierat i antal under höstterminen, uppskattningsvis deltog 4-18 barn per tillfälle i Lilla söndagsskolan. Söndagsskolans verksamhet för åldrarna 7-13 som går under namet Team popcorn, bedrevs varje söndag under vårterminen och därmed uppnåddes målen med att ha söndagsskola mellan 16-20 gånger per termin. TeamPopCorn har drivits av frivilliga.

Edsbergs distrikt

Målsättning för verksamheten är att barnen ska känna glädje över att komma till sin kyrka.

Edsbergskyrkan har ett mångårigt samarbete med Familjecentralen i Edsberg, som bokar in träffar hos oss för nyblivna föräldrar. Vi berättar vad kyrkan kan erbjuda familjen, inte minst dopet, men även om enskilda samtal, församlingens diakoni och mötesplatser som Öppna förskolan.

Öppna förskolan, som vi under våren funderade på att stänga, blev under hösten till vår glädje med väldigt välbesökt. Vi har fortsatt att ha öppet en gång i veckan och att fira småbarnsgudstjänster 2 gånger per termin. Kyrkis för 4-5 åringar har varit en stor grupp (17 barn) som träffas 2 gånger i veckan. Full fart i Kyrkan, vänder sig till 6-12 åringar som träffas en eftermiddag i veckan parallellt och i samverkan med barnkören, och som vill lära sig om Bibeln och den kristna tron.

Under året har flera barn valt att döpa sig vilket är väldigt roligt. Mat- och bakgruppen har träffats 1 gång i månaden. Samliga grupper bjuds in till Gudstjänst för små och stora. I Edsberg finns två barnkörer – Edsbergskyrkans barnkör för barn mellan 5 och 8 år samt Sångkompaniet för barn mellan 9 och 12 år. Körerna medverkar främst vid Gudstjänst för små och stora, men har även medverkat i temagudstjänst och vid adventskonsert. I maj 2018 gjorde de en vårkonsert med sånger av Lennart Hellsing och Laleh, samtidigt döptes tre av de större barnen.

Ungdomsverksamhet 13-25 år

Under verksamheten redovisas kostnader och intäkter som är relaterade till undervisningsverksamhet för ungdomar i åldern 13-25 år. Konfirmandverksamhet redovisas under egen rubrik. Församlingen erbjuder bland annat ledarutbildning och olika mötesplatser för ungdomar i de olika distrikten.

Sollentuna distrikt

Inför 2018 planerades verksamheten ”Sinnes”, en kristen mötesplats för ungdomar och unga vuxna. De äldre ungdomarna skulle leda, planera och genomföra verksamheten med stöd av pedagog. Verksamheten blev inte av och Sinnesgudstjänsterna flyttades till Edsvikskyrkan och leddes ekumeniskt. Deltagarna och ledarna för Sinnes har bjudits in och några av dem har hittat ett sammanhang där.

Turebergs distrikt

Under våren stagnerade antalet deltagare i mötesplatsens Källan, bland annat på grund av generationsskifte. Källan flyttades från onsdagar till tisdagar för att matcha ledarutbildningens verksamhetsdag.

Kummelby distrikt

Under 2018 har det hållits 34 ungdomshäng i Kummelby på fredagar, plus det årliga Valborgs-lanet (totalt antal besökare cirka 1900). På ungdomshäng har varit mellan 25-100 ungdomar per gång. Cirka 1380 personer har ätit middag. Under hösten deltog cirka 670 besökare på andakterna (statistik för våren finns ej). 11 av dessa andakter har hållits av ungdomsledare.

Ungdomsteamet har bestått av cirka 30 ungdomar som hjälpt till på hängen och i andra ungdomsverksamheter i församlingen. Inga "team-möten" har skett under 2018 men istället så ordnades ett läger på Åkerögården där 25 ungdomar deltog.

Edsbergs distrikt

I augusti 2018 startades en öppen verksamhet på onsdagar kl 18-23. Till en början inbjöds sommarens konfirmander och även "äldre barn" som slussades vidare från distriktets verksamhet för yngre barn. Därefter bjöd vi även in ungdomar från de andra distrikten genom sociala medier. Kvällarna startades alltid med en andakt och därefter hölls en aktivitet. Distriktets anställda har även jobbat församlingsöverskridande och medverkat i bland annat ledarutbildningen, ungdomshäng i Kummelby och School's Out.

Konfirmandverksamhet

Vi är en lärande församling (FIN sid 14). Konfirmationsundervisningen är en del av församlingens dopuppföljning och syftar till att med konfirmanden i centrum visa på kristen tro som tolkningsnyckel till Var Dag med Gud genom att ge kunskap om och erfarenhet att kristen tro handlar om konfirmandens liv i relation till Jesus. Konfirmandverksamheten är en del i den övergripande och församlingens gemensamma verksamheten.

Under året har 312 konfirmander konfirmerats i Sollentuna församlings regi. Antal konfirmerade församlingsbor i relation till antalet tillhöriga 15-åringar låg 2018 på ca 54 %. Konfirmandarbetet är en stor verksamhet med många engagerade ungdomsledare och personal. Genom församlingens goda ledarutbildning säkerställer vi att ungdomsledarna arbetar med konfirmanden och Jesus i centrum, så gör även personalen.

Konfirmandverksamheten har under 2018 lanserat "Konfa kick off" vilket var en kväll där innevarande års konfirmander bjuds in till församlingens ungdomsverksamhet. Under året söktes dispens för 6-månadersregeln (konfirmandtiden från första träff till fullbordad konfirmation ska enligt riktlinjerna vara 6 månader) hos biskopen för att få möjlighet att testa nya vägar till en god start på konfirmandtiden. Dispens beviljades.

Vuxenverksamhet

Verksamhet riktad till vuxna i undervisningssyfte för att erbjuda möjlighet till andlig och teologisk fördjupning. Verksamheten drivs i form av till exempel samtalskvällar, studiegrupper och föreläsningar.

Sollentuna distrikt

Under 2018 har vi haft två verksamheter fokuserade på bibeln riktad mot vuxna. Dels en föredragsserie om Bibeln (från 1 Mosebok till Uppenbarelseboken). Gruppen har träffats en gång i veckan och har letts av en präst och en diakon. Dels en föredragsserie med djupare nerslag i Gamla testamentet. Utöver detta har andra verksamheter fortgått, till exempel Måndagsgruppen, Tisdagscafé, Livet och sorgen samt enskilda samtal.

Vi har under 2018 haft Bön på måndagar, Bibelstudium på dagtid under vår- och höstterminen samt föreläsningar om kristen tro- inriktat på personer och böcker i Gamla testamentet. Inbjudna talare har varit Nina Grönroos, Lena Thoms, Sven Almkvist och Peter Halldorf (vid två tillfällen vardera). Det har också funnits en måndag- och tisdagsgrupp som letts av volontärer och som riktat sig till daglediga/pensionärer. Under 2018 har det funnits en samtalsgrupp som stöd i sin sorg, efter att ha genomgått en ”vanlig” sorgegrupp i församlingen. Varannan torsdag kväll fanns också ett stickcafé lett av volontärer.

Turebergs distrikt

Vi har haft som målsättning att erbjuda andlig och teologisk fördjupning att utveckla våra former för undervisning i den kristna tron genom att erbjuda verksamhet som pågår varje torsdag under vår – och höstperioden.

Bibelmeditation efter Hela dig på onsdagarna har ett medvetet pedagogiskt mål för ökad kännedom om bibeltexters livstolkande funktion i våra liv. Vi har också haft pilgrimsvandringar, dagsvandringar och torsdagskvällar. Pilgrimsvandringarna har skett under säsongen april – november. Besökare på språkcaféet fick genom våra volontärer möjlighet att lära sig språket och våra traditioner samt möjlighet till en förankring i vårt samhälle. Projektet avslutades under året och det finns många andra aktörer som har språkcaféer runt om i vår kommun. Samtal i centrum var en grupp som träffades regelbundet och samtalade om bibeltexter.

Kummelby distrikt

2018 var ett skakigt år för Alpha/vuxenpedagogiken. De personalresurser som beskrevs i verksamhetsplanen tillsattes aldrig. Trots detta genomfördes både Alpha och Beta under våren med ett 20-tal deltagare totalt. Ett antal planerade kortkurser, samtalskvällar samt en helträff kunde inte genomföras på grund av personalbrist. Upptäck dina gåvor genomfördes med totalt 12 deltagare.

Edsbergs distrikt

Med anledning av 100-årsjubileet kring Ingmar Bergman skapades en uppskattad serie med visning av några utvalda Bergman-filmer fyra lördagar under hösten 2018. Gensvaret blev så stort att konceptet med filmvisning återkommer under 2019.

Diakonal verksamhet

Under verksamheten redovisas arbetstid, kostnader och intäkter relaterade till att möta människor i utsatta livssituationer. Det diakonala arbetet ska präglas av att med respekt och plats för olikheter, ge människor hopp samt få hjälp att se Gud i sin vardag. Diakoni innebär också att vi är tillgängliga för samtal för den som behöver. Vi ska skapa mötesplatser där människor får bli sedda, bekräftade och upprättade samt hjälpa människor komma till våra gudstjänster.

Sedan 2015 finns ett beslut om att 1 000 tkr ska användas för migrationsarbetet i församlingen. Detta har skett genom övergripande flyktingarbete, Vinternatt (möjlighet att övernatta i våra lokaler en natt i veckan), språkcafé, körverksamhet och tolkhjälp. Av den så kallade "flyktingmiljonen" finns cirka 320 tkr kvar som kommer att finansiera den diakon som arbetar med projektet.

Sollentuna distrikt

Bönegruppen på måndagar har fortsatt och under hösten 2018 började många äldre komma från det närliggande äldreboendet Norrgården. Diakonen har även andakter på Norrgården. Ekonomisk rådgivning och erbjudande om skuldsaneringshjälp samt möjlighet att söka ekonomiskt stöd från Sollentuna hjälpförening. Diakonen har regelbundet haft föreläsning på temat "Bemötande" hos kommunens Frivilligcentral.

Turebergs distrikt

Vi har genomfört friskvårdsprogrammet Hela dig med rörelse, dans, bibelmeditation och lunch. Vi har medvetet prioriterat att ge människor möjlighet till enskilda samtal, både stöd- och själavårdande samtal. Vi har också gjort hembesök.

Besöksgruppen har bestått av volontärer i det diakonala arbetet som tillsammans med präst och musiker haft sångstunder och fika på våra äldreboenden. Dessutom har gruppen fungerat som en viktig mötesplats för volontärerna själva.

Vi har fortsatt att ha öppet för frukost för EU-migranter varje fredag. Därutöver har de erbjudits kaffe de andra dagarna. Vi har satsat på Mat Möte både vad det gäller innehåll, närvaro för personliga möten med besökare både från Lillgospel och vuxna som kommer för att äta. För att hjälpa människor till vila och eftertanke har vi genomfört miniretreater samt längre och kortare pilgrimsvandringar.

Kummelby distrikt

Diakonin i distriktet har gett stöd till de människor som sökt vår hjälp. Vi har tagit emot personer för enskilda stöd- och själavårdssamtal, följt med som stödperson till andra samhällsinstanser när konfidenter behövt det. Gjort hem- och sjukbesök. Organiserat och hållit andakter tillsammans med Andaktsgruppen på våra två äldreboenden i distriktet. Drevit den ekumeniska Fångelsbesöksgruppen och genomfört 20 besök på Storbodaanstalten, där vi möter 45 interner per gång.

Vidare stöttat de 40-tal frivilliga som gör insatser inom diakonins olika grenar i distriktet, som till exempel den internationell gruppen, Nådens rum, Vändom, Andaktsgruppen, Omsorgsgruppen, Akvarellen och bönestödgruppen. Husmor har drevit Make and remake. Frivilliga startade Öppen kyrka/Nådens rum under året. Celebraterecoverygrupperna avslutades under våren.

Edsbergs distrikt

Under våren arrangerades samtalsgruppen Livet och Hälsan i samarbete med Livscentrum. Gruppen blev snabbt fullteknad och var mycket uppskattad. På onsdagar efter veckomässa med sopplunch kunde man delta i Edsbergs skaparhörna med möjlighet till olika sorters skapande verksamhet. Höstens verksamhet fylldes av energiska onsdagsträffar, där det handarbetades inför årets adventsbasar. Basaren inbringade över 34 000 kr till Sollentuna hjälpförening och Velki Association i Riga, Lettland.

En av de diakoner som arbetar i Edsberg har även haft samordningsansvar för Sollentuna församlings internationella grupper. Ledarna för de internationella grupperna i varje distrikt har samlats, i maj anordnades en gemensam inspirationskväll för de grupper i församlingen som jobbar med insamling. I uppdraget ingår även samordning av församlingens arbete kring migration och integration. I detta har bland annat ingått stöd med administration kring Vinternatt 2 som drevs under dec-17 till och med mars-18 av cirka 15 volontärer samt uppstart av verksamheten i december 2018. Till Språk och Plugg på Rudbecks-skolan, som anordnades varje onsdag kom cirka 10-15 volontärer och hjälpte elever med läxor och språkträning.

Livscentrum

Livscentrum består av samtalsmottagning och familjerådgivning. I mottagningen arbetar 4 psykoterapeuter, 10 volontärterapeuter och en timanställd massör.

Under hösten firades att Livscentrum funnits i 20 år. Det uppmärksammades med tre uppslag i Kyrkporten. Vi inbjöd till föreläsningar med Katja Lindert Bergsten, Göran Larsson och Görel Fred. I samband med föreläsningarna var det öppet hus i Livscentrums lokaler. Jubiléet markerades även med en festkväll där bland annat tidigare medarbetare och volontärer var inbjudna.

Familjerådgivningen ska vara en trygg mötesplats, där enskilda och par kan få möjlighet att prata om svårigheter i relationer. Målsättningen är att samtalen leder till en förbättring/förändring gällande de problem människor kommer med, vilket i sin tur leder till ökat livsmod och hopp. Familjerådgivningen erbjuder även preventiva friskvårdskurser för par i församlingen (PREP).

Familjerådgivningen är öppen för alla, främst boende i Sollentuna och Upplands Väsby kommun då vi ingår i dessa kommuners LOV-avtal. Över 65 % av samtalen har varit sådana som debiterats kommunerna Upplands Väsby och Sollentuna.

Utifrån kommunens önskemål och för vår egen kvalitetssäkring har vi under 2018 delat ut utvärderingar till de som besökt oss. Utifrån de svar vi fått in visar det sig att den större delen av de som fyllt i utvärderingarna är nöjda och upplever att samtalen lett till en förbättring/förändring. Familjerådgivningen har, i samarbete med Hammanby församling, genomfört två PREP-kurser vilka båda varit välbesökta och fått god feedback.

Utifrån ett barnkonsekvensanalytiskt perspektiv har vi inom familjerådgivningen alltid ett barnperspektiv. Familjerådgivningen mötte indirekt 400 barn under 2018. Då föräldrar får arbeta med parrelationen genererar detta ofta goda effekter på föräldraskapet. Vid separation är samarbete mellan föräldrarna avgörande för barnens psykiska mående. Familjerådgivningen möter kontinuerligt par där frågeställningen handlar om separationsfrågor. Kompetensutveckling har skett genom att Gunnel Broberg genomgått en PREP-utbildning och Elisabeth Mannerberg en sexologikurs vid Malmö Universitet (7,5 hp).

Samtalsmottagningen ska vara en viktig mötesplats, där församlingsbor som känner att livet ställer stora krav hittar någon att prata med. Målsättningen är att samtalen leder till en förbättring gällande konfidenternas symtom/problem, vilket i sin tur leder till ökat livsmod och hopp. Mottagningen har tillsammans med volontärteapeuterna tagit emot 177 personer och sammanlagt har det blivit 1618 samtal, psykoterapi, själavård, kris- och stödsamtal.

Sedan nysatsningen 2017 tar vi emot ett större antal ungdomar (fr 16 år) och unga vuxna än vi gjorde tidigare. Våren 2018 genomfördes för första gången en kurs i Existentiell hälsa, i Edsbergskyrkan. Samtalsmottagningen årliga enkät visade att alla svarande är mycket nöjda med bemötandet från terapeuterna.

Kriminalvården

Målet med verksamheten är att erbjuda enskild själavård, musikterapeutisk verksamhet samt gudstjänster och mässor i den omfattning och utsträckning som säkerheten och övrig verksamhet i häktet tillåter. Verksamheten på häktet bedrivs ekumeniskt genom personal från Equmeniakyrkan, Katolska kyrkan, Serbisk-Ortodoxa kyrkan samt Svenska kyrkan. Delar av året har även en imam varit knuten till häkteskyrkan.

Nyanställda vid kriminalvården får i sin introduktion information om verksamheten vid häkteskyrkan. Antalet samtal är i snitt 275 st per månad. Gudstjänst har under våren erbjudits varannan vecka och från hösten fick man möjlighet att utöka till varje vecka. Antal gudstjänstbesökare har stadigt ökat. Församlingen var medarrangör till en konferens/fortbildning för besöksgrupper. Teamet från häkteskyrkan har varit på besök till Kumlaanstaltens klosterverksamhet.

Den organist i församlingen, som har 20 % av sin tjänst förlagd till häktet, har förutom att spela på gudstjänster också haft ett flertal möten med intagna ungdomar som lever större delen av tiden under isolering. Mötena sker på de intagnas villkor och kan bland annat innehålla gitarrspel, prova på pianot, samtala, sjunga eller helt enkelt bara lyssna på musik spelad av organisten. För första gången i häktets historia firades 2018 Lucia genom personal och körmedlemmar från Sollentuna församling.

Rummet/kapellet har genomgått en upprustning. Tack vare medarbetare i församlingen, men även några intagna, har stolar fått nya dynor, fönstren har fått mönster genom ett plastfilter, förvaringsskåp för psalmböcker och cd samt två brickbord har inköpts. Altaret har målats om och ljusbäraren har rengjorts.

Övrig kyrklig verksamhet

Verksamheten avser verksamhet som är närbesläktad med den grundläggande uppgiften men inte en direkt del av den. Detta kan vara konserter och olika kulturella evenemang. Under denna rubrik ryms även serviceverksamheten och skattepliktig verksamhet.

Sollentuna distrikt

Motettkören har i samarbete med Näsbyrpskyrkan (Täby församling) genomfört två musikgudstjänster/konserter samma dag. Samarbete med barnköerna, volontärerna, internationella gruppen, äldreboendet Norrgården och Motettkören ledde till ett stort event i maj 2018. Köerna framförde Noas Ark av J. Horowitz i kyrkan med mingel och djurutställning i S:t Lars/amfiteatern efteråt. En stor julkonsert med instrumentalister och solister genomfördes innan jul.

Turebergs distrikt

Vi startade kören Ungdomsgospel med 15 sångare i åldrarna 12–15. Turebergskyrkans vårfest präglades till stor del av musik, då alla körer medverkade under dagen. Vi har erbjudit flertalet konserter bland annat ”A soulful celebration” (tre fullsatta konserter), vårkonsert med Mini- och juniorgospel, sommarkvällskonsert med Turebergskyrkokör, sommarkvällskonserter och Evensong i S:t Erik med Turebergskyrkokör, gospelkonsert – A tribute to Andrae Crouch och adventskonsert med sing-a-long med Turebergskyrkör och

minigospel.

Kummelby distrikt

Den kyrkomusikaliska verksamheten har fungerat bra. Samtliga körgrupper och lovsångare har regelbundet medverkat i mässan på söndagar. Här vill vi speciellt lyfta fram Delibés Messe Breve som Kummelby sångare och Ceciliakören framförde med Lönnebergakvartetten. Under våren medverkade även lovsångare i mässan kl 18. Kummelby kyrkokör fyllde 40 år och firade detta med att framföra Förklädd Gud i ett samarbete med Rudbecks musikklasser, åk 3. Kören gestaltade under påsken Lukasevangeliet musikaliskt via en tonsättning av Rolf Martinsson. I samband med 40-årsfirandet bytte kören namn till Kummelby kammarkör för att attrahera fler sångare vilket resulterade i fem ny sångare under hösten. Kummelby Gospel firade 15 år och firade i form av två konserter i maj tillsammans med solister och instrumentalister,

Musik i Kummelby har haft ett samarbete med Kungliga musikhögskolans pianistutbildning. Eleverna har regelbundet framträtt i Kummelby kyrka. Distriktet har också haft körbesök av Ny kyrkokör från Arvika samt Adolf Fredriks Madrigalkör och Nicolai Kammarkör.

Edsbergs distrikt

Tack vare ett samarbete med Kungliga Musikhögskolan har Edsbergskyrkan kunnat bjuda in till pianokonserter fyra lördagar per termin samt erbjuda minikonserter vid de åtta sommarkaffeonsdagarna. Dessa pianokonserter lockar en hel del nya besökare till kyrkan, vilket är glädjande. Genom projektbidrag från församlingen har distriktet haft möjlighet att göra Bachs Magnificat och Vivaldis Magnificat (en gemensam musikgudstjänst med Stella Cantica, Edsbergs kyrkokör, solister och orkester) och Duke Ellingtons Sacred Concert (Edsbergs kyrkokör och Huddinge Big Band).

Serviceverksamhet

Inom verksamheten säljs i första hand gravskötselavtal. Dessa kan köpas på ett eller tre år. Inom verksamheten bokas även gravrättsavgifter. Serviceverksamheten går med ett ganska stort överskott tack vare att försäljningen av gravskötselavtal går mycket bra.

Skattepliktig rörelse

Turebergskyrkans geografiska läge inbjuder till att vara en samlingspunkt för människor där Café Blå och våra verksamheter är viktiga mötesplatser. Vi har tagit emot volontärer som vuxit i sin uppgift och funnits till för gästerna. Vi har även haft praktikanter från Häggviks särskolegymnasium. MISA, som får uppdrag av arbetsförmedlingen, har haft några placeringar hos oss och ibland med handledare.

Tisdagar-fredagar har caféet haft öppet mellan kl. 11.00 – 12.15 då vi serverar matiga smörgåsar, soppor, pajer samt fikabröd. Torsdagskvällarna har fortsatt med att Lillgospel med föräldrar och syskon stannar och äter soppa och pannkaka. Även vuxengrupper, mat möte, av

olika slag har haft möjlighet att äta. På fredagar har det funnits en enklare frukost till EU-migranter före caféets öppnande och diakon har suttit med vid frukosten för samtal. Därutöver erbjuds de kaffe de andra dagarna. De har varit 5 till 18 personer från januari till juni och något färre till antal mellan september till december.

Antal betalande gäster har varit cirka 8000 st.

Styrning och ledning

Här redovisas intäkter och kostnader relaterade till det styrnings- och ledningsarbete som utförs dels på strategisk nivå och dels på operativ nivå. Den strategiska styrningen utförs av kyrkofullmäktige som fastställer mål och riktlinjer för verksamheten. Även kyrkorådet med sina utskott och distriktsråden samlas under denna rubrik. I övrigt redovisas revision och kyrkoval här.

Förtroendevalda

Distriktsråden har i genomsnitt haft 7 möten under året. Det nyvalda kyrkorådet har bland mycket annat arbetat med att få fram en arbetsordning till utskotten. Två nya utskott tillsattes, fastighetsutskottet och kommunikationsutskottet, båda kom igång med arbetet under hösten.

Verksamhetsledning

Verksamhetsledning består av kyrkoherden och ledningsgrupp. Ledningsgruppen består förutom av kyrkoherden av samtliga enhetschefer. Gruppen samlas cirka en gång i månaden och arbetar med strategiska och operationella frågor

Miljöarbetet är prioriterat i Sollentuna församling och det arbetas i alla enheter för att miljödiplomering enligt fas 2 ska kunna ske fjärde kvartalet 2019.

Stödjande funktioner

Centralbokningen

Sedan slutet av september sorterar Centralbokningen under kommunikationschefen. På enheten har under året funnits två heltidstjänster, varav en till viss del arbetar mot begravningsverksamheten, samt två tjänster på 25 % vardera. På grund av sjukskrivning stärktes enheten under slutet av året upp av timanställningar. Under året påbörjades därför ett arbete med att förändra struktur, rutiner och organisation.

Ekonomi

Ekonomienheten består av 4 personer som tillsammans arbetar med ekonomi och löner. Enheten ser till att god redovisningssed följs och deltar även i möten med de förtroendevalda revisorerna samt sköter kontakten med extern revisor. Under året har en större omläggning av budgetprocessen skett. Detta inbegriper även utseendet på verksamhetsuppföljningen.

Kommunikation

Alla kommunicerar och kommunikation är ett ömsesidigt ansvar. Kommunikationsenhetens uppdrag att stärka den strategiska kommunikationen fortsatte med att för hela organisationen tydliggöra den kommunikativa strukturen och arbetssättet.

På kommunikationsenheten har under året funnits tre tjänster fördelade på en kommunikationschef (nyanställd) och två kommunikatörer (varav en är nyanställd). Vi har köpt extern tjänst som redaktör för Kyrkporten, som kommit ut med 7 nummer under året, samt internt anlitat en kommunikationsassistent 10 timmar per vecka för produktion av annonser och affischer.

DOP365 har fortsatt under 2018 med möten i arbetslagen och intervjuer med dopfamiljer. Fokus har varit att underlätta vid bokning av dop. I början av 2019 kommer den nya webbkningsportalen att presenteras.

Inför att den nya dataskyddslagen GDPR trädde i kraft i maj utbildades kommunikationsenhetens personal. Kommunikationsenheten har deltagit i miljösamordningsgruppens arbete.

Under hösten påbörjades också arbetet med att frigöra tid på kommunikationsenheten till förmån för strategisk kommunikation. Detta har bland annat resulterat i införandet av Svenska kyrkans mallverktyg, som möjliggör produktion av vissa enklare trycksaker i distriktet. I december genomfördes en kommunikationsundersökning som redovisas under första kvartalet 2019.

Vi har annonserat i lokaltidningen Mitt i Sollentuna varje vecka under året, samt vid särskilda tillfällen även i Vi i Sollentuna. I tidningen Nyinflyttad som skickas till alla som flyttar till Sollentuna, hade vi en helsidesannons. Då Stockholms stift har gått ut med rekommendationer att inte sponsra inlägg/annonsering på Facebook, betalar vi inte för inlägg på Facebook utan satsar på så kallad organisk tillväxt.

Under året hade hemsidan 118 876 (120 636) unika besökare, varav nästan 84 497 (82 694) kom via Google. Den mest besökta sidan är startsidan där bland annat kalendariet och länk till kontaktuppgifterna finns. Därefter kommer Dagens bibelord, Kontakta oss samt Begravning för den som inte tillhör svenska kyrkan. Antalet besökare till Dagens bibelord har ökat med nästan 600 procent. Sidorna om Nattvard hade 5016 besökare,

Den församlingsgemensamma Facebooksida "Sollentuna församling" hade 1-4 inlägg per vecka. I slutet av året hade sidan 548 (469) "följare". Distriktens egna Facebooksidor visade på drygt 1800 "följare" totalt i slutet av året, vilket motsvarar föregående år.

Vårt övergripande och officiella Instagramkonton hade vid årsskiftet 190 (142) följare.

Församlingen (via kommunikationsenheten) sponsrar poddserien ”En präst och en mammut”. Under året har Andreas Salé och Kjell Dellert producerat 37 (40) entimmesavsnitt som haft cirka 520 (536) lyssnare per avsnitt

Gillare, följare, lyssnare

	2018	2017	2016	2015
<i>Facebook</i>	548	469	339	114
<i>Instagram</i>	190	142	105	-
<i>Pod</i>	520	536/avsnitt	500/avsnitt	-

Vi fortsatte att synliggöra församlingen och dess aktiviteter genom affischer och broschyrer. Alla våra trycksaker har kännetecknats av miljömedvetenhet i val av tryckeri, papper etc. Totalt trycktes/kopierades via Kommunikationsenheten cirka 90 000 (140 000), räknat i A4, trycksaker/kopior under året, vilket är en minskning med drygt en tredjedel jämfört med föregående år. Vårt mål är att fortsätta minska antalet trycksaker.

Administration

Administrativa enheten är en stödfunktion som ligger direkt under kyrkoherden. Enheten har 5 anställda och i enheten finns bland annat HR kompetens (utökat till 100 %), diarium, stöd åt förtroendevalda med kallelser och protokoll, GDPR-kunskap, IT och telefoni samt kontorsvakmästare. Till enheten har också tillförts en tjänst som ledningsadministratör för att genomföra utredningar och projekt.

Enheten administrerar sammanträden och ger service i anslutning till dessa för kyrkofullmäktige, kyrkoråd, kyrkorådets arbetsutskott, valberedning, valnämnd, begravningsutskott och ledningsgrupp. Enheten ansvarar för samordning och drift av församlingens datanätverk samt övergripande datastöd och datorinköp till användarna. Enheten ansvarar också för församlingens centrala och interna posthantering, diarieföring, arkivering, stöd för protokoll, kallelse- och ärendehantering samt vissa församlingens gemensamma processer som GIP, miljöarbetet, Säker&trygg-arbetet mm.

Enheten har också ansvar och ger underlag för HR-frågor såsom; arbetsrättsliga frågor, avtalsfrågor, fackliga förhandlingar t ex MBL-förhandlingar och överläggningar samt information enligt MBL till fackliga organisationer, arbetsmiljökommitté, rekrytering, löneförhandlingar, lönesättning, rehabiliteringar, hälsoundersökningar, företagshälsovård, arbetsmiljöfrågor, policydokument, personalsociala förmåner, friskvårdsåtgärder, introduktion av nyanställda mm. Under första halvåret köptes HR-kompetens av extern konsult.

Vidare är enheten kontaktfunktion för arbetsförmedlingen, försäkringskassan, kommunen, skolor, rehabföretag, kriminalvården vad avser personer som mottas för arbetsträning eller

andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder, PRAO-elever, praktikanter, feriearbetande skolungdomar med bidrag från kommunen och dylikt.

Inför att den nya dataskyddslagen (GDPR) infördes 25 maj gjordes ett grundligt förberedelsearbete av dataskyddsombudet genom utbildning, produktion av blanketter och textskrivningar till hemsida etc.

Biskopsvisitationen som genomfördes i oktober föregicks av en förvaltningsrevision som föranledde att flera av policyerna uppdaterades.

Församlingens miljö- och hållbarhetsarbete administreras av enheten.

Personalenkät med inriktning på den psykosociala arbetsmiljön genomfördes som planerat under hösten. Denna gång i samarbete med företagshälsan Attundahälsan.

I slutet av 2018 anslöts församlingen till Svenska kyrkan gemensamma IT-plattform (GIP). GIP innebär att alla arbetar mot samma server och att nationell nivå bland annat sköter all programuppdatering och säkerhetskopiering.

Fastigheter

Församlingens verksamhet bedrivs idag i 13 olika fastigheter. I princip alla fastigheter är i behov av underhållsåtgärder av större eller mindre slag. En inventering av de mest akuta åtgärderna kommer att göras. En stor del av fastighetsavdelningens arbete under året har handlat om samla in och sammanställa data som det nationella fastighetsregistret krävt till årsskiftet. Grundarbetet blev klart i tid, men mycket återstår för att få ett fullständigt register.

Nedan följer en uppräknig av några av de åtgärder som vidtagits i våra fastigheter:

- Installation av ventilation samt ytskiktsreovering, inklusive ny belysning, i stödenhetens korridor.
- Renovering dörrautomatik i Turebergskyrkan och församlingshuset samt fungerande utrymningslarm i församlingshuset.
- En viss justering av dörrar och lås i Silverdalssalen, men där finns mer att göra.
- Lagning och målning av fönsterluckor på Klockargården.
- Byte av hängrännor på S:t Eriks kyrka.
- Källararbeten i S:t Eriks kyrka med lagerutrymme för trädgårdsarbete, asbestsanering och målning av kaffelokalen samt nya möbler. Nya utrymningsskyltar sattes upp. Orgeln i kyrkan reoverades och städades.
- Putsning och förstärkning av gavel på S:t Larsgården.
- Förbättring av säkerheten på taket Kummelby kyrka
- Förbättring av takplåt Silverdals kapell.
- Byte av fönster i Edsbergskyrkan

3. Begravningsverksamhet

Begravningsverksamheten regleras i begravningslagen och är ett myndighetsutövande som utförs av Sollentuna församling. Verksamheten granskas av Länsstyrelsen genom bland andra begravningsombudet. Begravningsverksamheten finansieras genom begravningsavgiften som är en avgift alla i Sverige betalar, fördelning av medlen sker genom Kammarkollegiet.

Begravningsverksamheten handlar om vård, skötsel och underhåll av kyrkogårdarna, krematoriet, om gravregistret, om transporter från och till kyrkogården vid begravning samt gravgrävning, kremationer och gravsättning.

Verksamheten ska präglas av omsorg, trygghet, tröst och tillit till allt som sker med god etik och värdighet. Säker och trygg är församlingens sätt att kvalitetssäkra allt vi gör inom verksamheten. Drift- och miljökontroll av krematoriet inrapporteras till Länsstyrelsen enligt uppgjord tidtabell.

På våra begravningsplatser arbetar vi aktivt med miljöarbetet med fokus på biologisk mångfald och att minska användandet av fossila bränslen. Detta sker bland annat genom att på olika sätt öka andelen blommande gräsytor och byta ut bensin och dieseldrivna maskiner och fordon till motsvarande eldrivna. Resultatet mäts i drivmedelsförbrukning och arealer blommande ytor samt minskning av tiden för gräsklipp med fossila bränslen. Andra åtgärder för att gynna insekter och fåglar förekommer också.

Under året har representanter från begravningsverksamheten deltagit i Stockholms stifts kulturarvsdag och föreläst om den biologiska mångfald som begravningsplatserna arbetar aktivt för att införa. I augusti var verksamheten värd för ett stormöte med alla medarbetare som fick lära sig om miljöarbetet och hur kyrkogårdarna sköts, framförallt för att främja biologisk mångfald.

Betande får hyrdes in för att på försök komplettera eller ersätta gräsklippning med motorgräsklippare på vissa ytor. Fåren fanns på båda begravningsplatserna. Antal gravsättningar med kista ökade med 25 % på Sollentuna och 50 % på Silverdal jämfört med snittet de senaste 10 åren.

Under året 2018 köptes två grävmaskiner in för att möta ökningen i antal jordbegravningar och minska på transporterna mellan kyrkogårdarna. De gamla trädgårdstraktorerna (en på vardera kyrkogård) byttes ut mot mindre hjullastare för ett ökat användningsområde. Kistsänkare köptes in för att öka säkerheten och bidra till en värdig akt vid gravsättning med kista. En slätterbalk köptes in till arbetet med nya ängslika gräsytor. Samtliga gravstenar med rabatter fotograferades med anledning av kommande kulturminnesinventering samt för att dokumentera vanvård.

Vi testade på att arbeta med arbetsförmedlingens integrationsprojekt kallat extratjänster vilket möjliggjorde för två syriska personer att jobba som säsonganställda under säsongen.

Kyrkogårdsföreståndarna gick kurs i begravningslagen samt en kurs i begravningsverksamhetens ekonomi. Vi åkte på SKKFs rikskonferrens, detta år i Linköping, med temat Miljö och ekonomi. Vi gjorde studiebesök på Skallebergs handelsträdgård i Järfälla där vi sedan 2018 köper alla våra utplanteringsväxter. Vi fick en guidad visning på Berthåga begravningsplats i Uppsala för att höra hur de arbetar med långgräs och naturmiljöer på begravningsplatsen. Vi besökte Märsta församling och blev inspirerade av deras projekt ”Grogruppen” där man arbetar med nyanlända i olika odlingsprojekt. SSIB (Stockholmsregionen samarbetsorgan för begravningsfrågor) detta år handlade bland annat om träds ekologiska och ekonomiska värden. Under hösten gjorde kyrkogårdspersonalen ett teambuilding event på Marholmen-

Sollentuna begravningsplats

En ny presentabel och ändamålsenlig bil köptes in för kist- och persontransport för att skilja på transporter av verksamhetsmateriel och stoft. I syfte att slippa använda importerade blommor till altarbuketten så odlades egna blommor i pallkragar. Dessa kunde sedan förse altaret i Stillhetens kapell med blommor under hela säsongen.

Ett samarbete med Sollentuna kommun möjliggjorde att en större gräsyta kunde slås med hästdragen slåtterbalk. Ett komposteringsprojekt i syfte att skapa egen jord påbörjades och vissa extensiva gräsytor kompletterades med insådda ängsfröer för att höja ytornas estetiska värden och för att bidra med ökad mångfald och mat till insekter. Växtmaterial i form av äldre häckar byttes ut mot nya.

Ett samarbete upprättades med företag som tar hand om överblivet vedartat material för att flisa till fjärrvärme. Två oförutsedda större vattenläckor åtgärdades under säsongen.

Silverdals griftegård

Under året har kontoret i ekonomibygnaden fräschats upp genom målning och med nya möbler. Två bikupor har ställts ut på kyrkogården för att öka pollineringen av blommor på kyrkogården och i närområdet. En perennrabatt anlades med fokus på nektarproducerande växter för att ge mat och näring till bland annat bin och fjärilar. I syfte att kunna släppa upp gräsytor utan eget estetiskt värde planterades prydnadsgräs och perenner in i gräsytor för att skapa nya intressanta ytor med långgräs.

S:t Eriks begravningsplats

Begravningsverksamheten kom igång under året och mycket tid gick till att skapa rutiner kring gravsättningarna och mötet med människor i samband med utlämnandet av aska. I samarbete med Sollentuna kommuns arbetscenter tog vi fram en speciell askpåse som passar till gravrören. Antalet gravsättningar under året var 17 stycken.

På hösten planterade begravningsenhetens personal samtliga lökar och perenner på S:t Eriks begravningsplats. De extensiva ytorna som innan anläggandet av den nya begravningsplatsen varit av karaktären torrbacke, bearbetades och såddes med fröer för att i möjligaste mån

anlägga en ny torräng. I väntan på att stenhällen framför gravarna ska höjas upp restes en tillfällig träpelare där namnbrickor till de gravsatta kan skruvas upp.

Krematoriet

Krematoriet har under året genomfört närmare 2 800 kremationer. Förutom Sollentuna betjänar krematoriet även ett flertal av församlingarna i norra Stockholms län. Krematoriet behöver inom en snar framtid renoveras eller byggas ut. Under året har en grupp arbetat med att ta fram en långsiktig lösning på problemet med en rökgasrening. I dagsläget handlar alternativen om att antingen bygga ut för att få plats med en rökgasrening till samt återvinning eller att i framtiden endast använda en ugn. Oavsett val av inriktning innebär det en stor investeringskostnad.

Begravningsutskottet

Begravningsutskottet har under året behandlat verksamheten enligt ovan.

Förvaltningsberättelse

Organisationsnummer: 252000–0486.

Uppgift och verksamhet

Sollentuna församlings (252000-0486) grundläggande uppgift är, enligt lag om Svenska kyrkan och kyrkoordningen för Svenska kyrkan, att ”fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission”. Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Församlingen har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen. Förutom den grundläggande uppgiften ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen.

Församlingen har sitt säte i Sollentuna kommun.

I församlingens årsredovisning är beloppen i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Den kyrkliga indelningen

Församlingen har som pastoralt område det övergripande lokala ansvaret för att församlingen fullgör sin grundläggande uppgift och

- har det ekonomiska ansvaret för alla församlingens uppgifter*
- anställer och avlönar den personal som behövs*
- anskaffar och underhåller den egendom som behövs*
- lämnar bidrag till internationell diakoni och mission*
- får bedriva näringsverksamhet om den har naturlig anknytning till den grundläggande uppgiften*
- har ansvar för begravningsverksamheten i enlighet med begravningslagen*

Organisation

Svenska kyrkan Sollentunas kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och väljs genom direktval av de röstberättigade vid kyrkovalet vart fjärde år. Under året har kyrkofullmäktige haft tre ordinarie sammanträden. Kyrkorådet är församlingens styrelse.

Kyrkorådet gemensamt med kyrkoherden är ansvarig för den grundläggande uppgiften vilken beskrivs i församlingsinstruktionen. Kyrkorådet har haft sju sammanträden och kyrkorådets arbets- och fastighetsutskott har haft åtta sammanträden under året. Utöver detta har kyrkorådet ett begravningsutskott som svarar för begravningsärenden, de har haft sex sammanträden under året. Nyinrättade är ett fastighetsutskott och ett kommunikationsutskott som haft några sammanträden vardera. Distriktsråd finns för de fyra distrikten. Dessa lämnar redogörelse för verksamheten till kyrkorådet. Kyrkoherden har ledningsansvaret för all verksamhet i församlingen.

Utöver gällande lagstiftning och förordningar etc., tillämpar församlingen inomkyrkliga regelverk och dokument såsom kyrkoordningen (KO), Svenska kyrkans bestämmelser (SvKB), KRED, församlingsinstruktion och medelsförvaltningspolicy. Inom personalområdet tillämpar församlingen Svenska kyrkans kollektivavtal. Församlingen har även upprättat olika typer av policys för t.ex. jämställdhet och arbetsmiljö.

Främjande av ändamål

Ändamålet främjas genom att det i församlingen firas många olika gudstjänster i våra kyrkor flera gånger i veckan. Därutöver bedrivs ett stort antal aktiviteter exempelvis konfirmandundervisning, barn- och ungdomsgrupper, sorgestödsgrupper, besöksverksamhet och självvårdssamtal, för att uppfylla den grundläggande uppgiften.

Begravningsverksamheten bedrivs enligt begravningslagen.

	2018	2017	2016	2015	2014
Antal deltagare i huvudgudstjänst	17 583	17 932	18 986	19 677	18 333
Antal deltagare i kyrkliga handlingar	29 180	33 272	30 240		
Antal döpta	264	286	263	278	299
Antal begravningar	335	320	298	299	307
Antal vigslar	63	88	120	80	83
Antal konfirmander	339	316	298	268	267
Antal deltagare barn- och ungdomsverksamhet fasta grupper	153	654	906	860	
Antal deltagare i vuxenverksamhet fasta grupper	169	99			
Antal deltagare barn- och ungdomsverksamhet öppna grupper	9 783	5 406	5 471	8 064	
Antal deltagare i vuxenverksamhet öppna grupper	17 042	12 026			
Antal enskilda personer som besökts i den diakonala verksamheten	959	880			
Antal aktiva inträden	89	56	58	81	65
Antal aktiva utträden	381	560	529	216	221

Resultat och ställning

Resultat

Årets resultat är positivt och medför en ökning av det egna kapitalet med 3 863 tkr. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 167,3 (163,5) mkr.

Av 2018 års överskott på 3,9 mkr är 0,5 mkr värdesäkring av kapitalet och avsättningar enligt plan. Begravningsverksamhetens överskott på 0,8 mkr påverkar församlingens resultat negativt. Församlingsverksamheten redovisar ett överskott på totalt 3,1 mkr. Skälet till överskottet är bland annat en del vakanser under året. På intäktssidan har försäljningen av gravskötselavtal gått mycket bra, även samtalsmottagningen har fått högre intäkter än budgeterat. Antalet kremationer har varit väsentligt högre än förra året vilket lett till ett stort överskott gentemot budget.

Målsatt kapital

I enlighet med bestämmelserna i Kyrkoordningen beslutar kyrkofullmäktige om det fastställda och långsiktiga målet för det egna kapitalets storlek – målsatt kapital – för att garantera en ekonomisk ställning som ska utgöra en betryggande buffert för ekonomiska påfrestningar. Församlingens beslutade mål för det egna kapitalets storlek uppgår till 110 000 tkr (110 000 tkr). Eget kapital överstiger fastställt målsatt kapital med 57,3 mkr (53,5 mkr).

Flerårsöversikt

	2018	2017	2016	2015	2014
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december, antal	36 322	37 128	38 131	39 058	39 482
Tillhöriga per den 31 december (andel av innevånarna, %)	50,10	51,17	53,80	55,60	56,95
Kyrkoavgift exkl stiftsavgift	0,77*	0,77*	0,89	0,89	0,89
Medelantal anställda	97	95	97	101	102
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	107 486	106 378	100 057	99 961	95 569
Verksamhetens resultat	3 843	6 378	4 112	4 579	6 017
Resultat från finansiella investeringar	20	-122	265	647	529
Årets resultat	3 863	6 256	4 377	5 226	6 546
Kyrkoavgift exkl stiftsavgift (tkr)	91 975	88 652	86 400	85 731	82 292
- varav slutavräkning (tkr)	5 363	4 343	2 902	3 573	3 809
Begravningsverksamhetens nettokostnad	21 560	22 680	19 863	20 503	18 478
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	56	56	58	59	56
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)	7,9	7,2	6,7	6,4	7,6
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Eget kapital (tkr)	167 345	163 468	157 226	152 849	147 623
Soliditet (%)	85,7	85,4	89,4	87,5	87,8
Värdesäkring av egna kapitalet (%)	2,4	4,0	2,9	3,5	4,6
Likviditet (%)	439	360	292	259	233

*exkl begravningsavgift

Definitioner

Kyrkoavgift (%) – Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Begravningsverksamhetens nettokostnader – Begravningsverksamhetens totala kostnader minus Övriga intäkter och Ränteintäkter.

Personalkostnader/verksamhetsintäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningen personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%) – Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens Summa verksamhetens intäkter.

Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Likviditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerad med kortfristiga skulder.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Svenska kyrkan Sollentuna blev miljödiplomerad enligt Fas 1 i december 2016. Under 2017 startade arbetet för att nå Fas 2. Under hösten 2018 har arbetet med miljödiplomeringen tagit ny fart med målet att diplomering enligt Fas 2 ska ske sista kvartalet 2019.

Samtal fortgår med Sollentuna kommun om någon form av etablering av verksamhet från Svenska kyrkan Sollentuna i det nya Väsjö-området. Arbetet har kommit så långt att en plats för ett ”sakralt tecken” finns med i detaljplanerna.

Projektet med ny orgel i Sollentuna kyrka samt även en genomgripande renovering och tillgänglighetsanpassning av kyrkan har fortsatt. Tillstånd för renoveringar har getts av Länsstyrelsen till allt utom fasadrenoveringar där diskussion mellan församlingen och Länsstyrelsen pågår. Projektet är framflyttat till 2020-2021 på grund av att tillstånden blev rejält försenade.

Året har inneburit en del förändringar inom personalstaten. Ny kommunikationschef och HR-ansvarig är tillsatt samt 2 nya distriktschefer.

Arbetet med säkerhetsbolaget Practise AB, vilket inleddes sensommaren 2015, fortsätter. Förutom tidigare erfarenhetsgenomgång har utbildningar av medarbetare genomförts, ledningsgruppen har haft kris- och ledningsövning. Ett arbete med utveckling av ”Säker och Trygg” för all verksamhet i församlingen fortsätter.

Krematoriet behöver inom en snar framtid renoveras eller byggas ut. Valet står just nu mellan att antingen bygga ut för att få plats med en rökgasrening till samt värmeåtervinning eller att i framtiden endast använda en ugn. Oavsett val av inriktning innebär det en större kostnad för verksamheten.

Ett flertal av fastigheterna är i behov av mindre och större underhållsåtgärder bland annat i form av byte av dörrar, lås, fönster, uppfräschning av ytskikt, översyn av el och ventilation.

Biskop Eva Brunne genomförde under hösten en biskopsvisitation inklusive förvaltningsvisitation i Järfälla kontrakt där även Sollentuna församling ingår. Visitationen avslutades med en mässa i St Eriks kyrka i Sollentuna. Visitationen föranledde ingen ändring av verksamheten.

Livscentrum har under 2017-2018 gjort en särskild insats för att möta unga vuxna med psykisk ohälsa. Projektet med ett växande livscentrum startade 2017 och från och med 2019 står det helt på egna ben utan externa bidrag.

Församlingen anslöt sig under hösten till GIP, den gemensamma IT-plattformen.

Första gravsättningen i den nyanlagda askgravplatsen vid St Erik skedde i januari 2018. Askgravlunden har under året blivit mer och mer populär.

Ett antal policyer, framförallt inom arbetsmiljöområdet, har uppdaterats under 2018.

Finansiella instrument

Församlingen har antagit en placeringspolicy. Vid utgången av 2018 hade församlingen långfristiga värdepappersinnehav till ett bokfört värde om 803 tkr (1 607 tkr), av detta är 650 tkr placerade i ideella placeringar. Marknadsvärdet på de kortfristiga placeringarna uppgick till 32 111 tkr (32 723 tkr).

Framtida utveckling

tkr					Förändring
	Plan	Plan	Beslutad	Utfall	mellan
	2021	2020	för 2019	2018	2018 och
					2019 (%)
Kyrkoavgift	88 800	88 356	90 434	91 975	-1,7 %
Ekonomisk utjämning	-20 127	-20 020	-20 245	-19 972	-1,4 %
	68 673	68 336	70 189	72 003	-2,6 %

Sveriges kommuner och landsting (SKL) gör prognoser över skatteunderlagets utveckling de närmaste åren. Denna prognos tillämpar Svenska kyrkan och dess församlingar för beräkning över hur församlingarnas intäkter från kyrkoavgiften utvecklas. Sollentuna församling applicerar denna prognosmetod vid beräkning på vår egen verklighet och gör prognoser för församlingens framtid.

Under de närmaste 2020-2021 åren kommer Sollentuna kyrka att genomgå en större renovering och tillgänglighetsanpassning. Kostnaden beräknas uppgå till cirka 25 mnkr. En ny orgel ska installeras och detta beräknas till cirka 6 mnkr. På grund av kyrkans ålder finns risk för att oförutsedda kostnader kan tillkomma.

Antalet personer som lämnar församlingen har under de senaste åren ökat och förväntas fortsätta så. De minskade intäkter från kyrkoavgiften som framkom i budgetarbetet 2019 kommer att kvarstå några år framöver. På grund av det har Kyrkorådet tagit initiativ till ett "Framtidsseminarium" för att få fram en långsiktig plan för församlingens fortsatta verksamhet.

Tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Församlingen bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndet avser krematorieverksamhet. Den tillståndspliktiga verksamheten motsvarar 6,6 % (6 %) av församlingens intäkter. Antal kremationer uppgick till 2 824 (2 636) varav 390 (365) församlingsbor. Krematoriet består av två ugnar och har kontrollerad och godkänd rökgasrening enligt modern teknik.

Kollekter (tkr)

	2018	2017	2016	2015	2014
Förmedlade rikskollekter	192	214	225	238	248
Förmedlade stiftskollekter	88	58	55	55	47
Förmedlade församlingskollekt	228	303	305	365	334
Församlingskollekt till egen verksamhet	6	25	30	7	8
Summa kollekt	514	600	615	665	637

En riks- eller stiftskollekt tas upp till samma ändamål och på samma dag i hela landet/stiftet.

Kollektändamål och dagar fastställs av Kyrkostyrelsen respektive Domkapitlet.

Församlingskollekt beslutas i församlingen. En förmedlad församlingskollekt tas upp till förmån för en annan juridisk person. Förmedlade kollekt tas inte upp i församlingens resultaträkning. Församlingen anslår via budget 600 tkr till internationell hjälpverksamhet.

Förvaltade stiftelser

Församlingen förvaltar fyra stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 1 818 tkr (1 857 tkr). Ingen utdelning har skett från stiftelserna, förutom Gravfonden, under året. Gravfonden har använt 56 tkr till gravskötsel för 2018. Under året permuterades alla stiftelser, utom Gravfonden, så att även bundet eget kapital ska kunna användas.

Eget kapital (tkr)	2018	2017
Gerda och Axel E Larssons prydnadsfond	577	567
Samfonden	838	823
Thorsonska fonden	352	360
Gravfonden	51	107
Summa	1 818	1 857

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		91 975	88 652
Begravningsavgift	2	21 560	22 680
Ekonomisk utjämning	3	-19 972	-19 364
Utdelning prästlönetillgångar	4	32	24
Erhållna gåvor	5	21	19
Erhållna bidrag	6	1 459	1 844
Nettoomsättning	7	11 740	12 323

Övriga verksamhetsintäkter		671	200
Summa verksamhetens intäkter		107 486	106 378
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för varor och material		335	392
Övriga externa kostnader	8,9	34 939	32 299
Personalkostnader	10	59 856	59 650
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillg		8 513	7 659
Summa verksamhetens kostnader		103 643	100 000
Verksamhetens resultat		3 843	6 378
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	11	128	-268
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		9	184
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		-117	-38
Resultat efter finansiella poster		20	-122
ÅRETS RESULTAT		3 863	6 256

Balansräkning

Tillgångar, tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	13,14	114 504	111 804
Inventarier, verktyg och installationer	15	10 223	6 491
Pågående nyanläggning	16	4 983	13 014
<i>Summa materiella anläggningstillgångar</i>		129 710	131 309
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	17	803	803
Långfristig fordran begravningsverksamhet	2	-	804
<i>Summa finansiella anläggningstillgångar</i>		803	1 607
Summa anläggningstillgångar		130 513	132 916
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		759	953
Skattefordran		215	287
Fordran begravningsverksamhet	2	804	1 224
Övriga fordringar		2 833	2 559
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	1 298	1 258
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		5 909	6 281
Kortfristiga placeringar	17	29 549	29 609
Kassa och bank	19,26	29 310	22 541
Summa omsättningstillgångar		64 768	58 431
Summa tillgångar		195 281	191 347

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER, tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital			
Balanserat resultat		163 482	157 226
Årets resultat		3 863	6 256
Summa eget kapital		167 345	163 482
Avsättningar	20	1 610	989
Långfristiga skulder	21		
Skulder till kreditinstitut		10 000	10 000
Gravskötselskuld	22	741	666
Skuld begravningsverksamhet	2	828	-
Summa långfristiga skulder		11 569	10 666
Kortfristiga skulder			
Skuld begravningsverksamhet		-	-
Leverantörsskulder		7 240	9 067
Gravskötselskuld	22	56	53
Övriga skulder	23	2 540	2 405
Villkorade bidrag	24	56	233
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	4 865	4 452
Summa kortfristiga skulder		14 757	16 210
Summa eget kapital och skulder		195 281	191 347

Eget Kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2017-01-01	152 849	4 377	157 226
Omf av föreg års resultat	4 377	-4 377	0
Årets resultat		6 256	6 256
Eget kapital 2017-12-31	157 226	6 256	163 482
Eget kapital 2018-01-01	157 226	6 256	163 482
Omf av föreg års resultat	6 256	-6 256	0
Årets resultat		3 863	3 863
Eget kapital 2018-12-31	163 482	3 863	167 345

I det egna kapitalet ingår avsättningar som enbart ska användas till församlingens äldre kyrkor, dock främst underhåll till Sollentuna kyrka (5 mnkr).

I det egna kapitalet ingår även avsättning till kyrkorgel i Sollentuna kyrka om 5 mnkr. Enligt kyrkoordningen ska kyrkofullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Församlingens målkapital uppgår till 110 mnkr.

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 863	6 256
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar	13,15	8 513	7 659
Ökning/minskning av avsättningar		621	597
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-	-
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet		-	290
		9 134	8 546
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		12 997	14 802
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital och långfristig gravskötselskuld			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		372	-2 276
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-1 453	-1 400
Minskning/ökning av långfristig fordran till begravningsverksamheten		804	
Ökning/minskning av långfristig gravskötselskuld		75	22
Ökning/minskning av långfristig skuld till begravningsverksamheten		828	
Kassaflöde från den löpande verksamheten		13 623	11 148
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-14 945	-3 010
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			-
Förändring av pågående nyanläggning		8 031	-12 554
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-6 914	-15 564

Finansieringsverksamheten

Upptagna lån	-	10 000	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-	10 000	
Årets kassaflöde	6 709	5 584	
Likvida medel vid årets början	52 150	46 566	
Likvida medel vid årets slut	26	58 859	52 150

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Församlingens årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554), begravningslagen (1990:1144) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Kyrkoavgift och begravningsavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Från och med 2017 har enhetlig begravningsavgift införts i hela landet förutom i Stockholm och Tranås. Den begravningsavgift som församlingen erhåller för året fastställs av Kammarkollegiet utifrån det preliminära kostnadsunderlag som församlingen redovisar. Den i resultaträkningen intäktsredovisade begravningsavgiften motsvarar det faktiska kostnadsunderlaget dvs det belopp som erfordras för att bedriva årets begravningsverksamhet. Se även Begravningsverksamhetens särredovisning, not 2.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor och bidrag redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när församlingen är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs leasingavgifterna inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den perioden som leasingtagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Församlingens inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån församlingen bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamhet är skattepliktig. Näringsverksamheten kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning och fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Församlingen är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I församlingen finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senaste regeln då församlingens ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet, minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark, med undantag av begravningsplatsens mark har, obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Begravningsplatsens mark skrivs av på 50 år.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Kyrkogårdsmark	50 år
Markanläggning	10-50 år
Byggnader	50 år
Bilar	5 år
Datautrustning	3-5 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	5-20 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i not i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när församlingen blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och församlingen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav – post för postvärdering

Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt till anskaffningsvärde, dock med avdrag för nedskrivning när värdet på balansdagen är lägre än redovisat värde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Nedskrivning av tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, tex så kallade nollkupongsobligationer, beräknas som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av ledningens uppskattning av de framtida kassaflödena, diskonterade med tillgångens

ursprungliga effektivränta. För tillgångar med rörlig ränta används den på balansdagen aktuella räntan som diskonteringsränta.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar församlingens in- och utbetalningar uppdelade på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificerar församlingen, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet

Församlingen bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas, i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Begravningsverksamhet

Sollentuna församling är huvudman för begravningsverksamheten inom församlingens geografiska område. Begravningsverksamheten finansieras av begravningsavgiften. Begravningsavgiften får inte användas till annat än de uppgifter som anges i begravningslagen.

Begravningsverksamhetens särredovisning	2018	2017
<i>Verksamhetens intäkter</i>		
Begravningsavgift – erhållet för året	22 388	21 876
Övriga intäkter	7 998	7 817
<i>Summa verksamhetens intäkter</i>	<i>30 386</i>	<i>29 693</i>
<i>Verksamhetens kostnader</i>		
Personalkostnader	-12 243	-12 489
Övriga kostnader	-13 359	-14 861
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-3 735	-2 927
<i>Summa verksamhetens kostnader</i>	<i>- 29 337</i>	<i>-30 277</i>
<i>Finansiella poster</i>		
Ränteintäkter	-	-
Räntekostnader	-221	-220
Begravningsverksamhetens överskott/underskott	828	-804
Begravningsavgift redovisad i resultaträkningen		
Begravningsavgift – erhållet för året	22 388	21 876
Avgående överskott/tillkommande underskott enligt särredovisning	-828	804
Summa begravningsavgift redovisad i resultaträkningen	21 560	22 680

Kommentarer till årets verksamhet

Intäkter högre på grund av fler kremationer än budgeterat. Anläggandet av askgravlund St Eriks kyrka bokfördes som underhåll och genererade högre kostnader.

Fordran/skuld begravningsverksamheten	2018	2017
Ingående skuld	2 028	3 272
Reglering 2016 års över-/underskott	-1 224	-2 048
Årets överskott/underskott	-828	804
Utgående fordran/skuld	-24	2 028
Varav långfristig fordran/skuld	-828	804
Varav kortfristig fordran/skuld	804	1 224

Not 3 Ekonomisk utjämning

Alla församlingar och pastorat omfattas av ett inomkyrkligt utjämningsystem. Syftet med utjämningen är att omfördela en del av kyrkoavgiften och därigenom bibehålla en rikstäckande kyrklig verksamhet. Kyrkomötet beslutar om kriterierna för utjämningen.

Not 4 Utdelning från prästlönetillgångar

Församlingen har 81 (81) andelar i avkastningen från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Prästlönetillgångarna är stiftsliknande förmögenheter. Minst 50 % av avkastningen går till församlingar och pastorat som har andelar i avkastningen och resterande går till det inomkyrkliga utjämningsystemet. Andelarna innebär inget inflytande över förvaltningen och går ej heller att överlåta.

Not 5 Erhållna gåvor

Gåvor redovisade i resultaträkningen

	2018	2017
Församlingskollekt till egen verksamhet	21	19
	21	19

Gåvor i form av tjänster

Församlingens verksamhet bygger till viss del på ideella arbetsinsatser. Totalt har cirka 447 (373) personer varit engagerade i olika delar av verksamheten på ideell basis.

Not 6 Erhållna bidrag

Bidrag redovisade i resultaträkningen

	2018	2017
Övriga bidrag från stiftet	363	645
Bidrag från stiftelser och föreningar	385	742
Arbetsmarknadsbidrag	409	257
Övriga bidrag	302	200
	1 459	1 844

Not 7 Nettoomsättning

	2018	2017
Clearingintäkter	340	591
Deltagaravgifter	713	470
Gravskötselintäkter	1 010	1 100
Hysesintäkter	1 217	1 309
Intäkter från näringsverksamhet	369	516
Krematorieverksamhet	6 865	6 422
Samtalsmottagning	681	800
Övriga intäkter	545	1 115
	11 740	12 323

Not 8   Operationella leasingavtal

Not avseende uppgifter som leasetagare

	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	716	753
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	389	889
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	740	762
Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda inventarier och lokaler. Bilar och trädgårdsfordon leasas på fem år.		

Not avseende uppgifter som leasegivare

	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	596	602
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	147	8
Under perioden erhållna leasingavgifter	1 216	1 238
Den operationella leasingen utgörs av uthyrda lokaler.		

Not 9 Arvode och kostnadsersättningar till revisorer

	2018	2017
Auktoriserad revisor		
Mazars revisionsbyrå		
Revisionsuppdrag	167	199
Övriga valda revisorer	22	23
	189	222

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på församlingens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 10 Personal

	2018	2017
Medelantalet anställda		
Kvinnor	62	61
Män	35	34
Totalt medelantal anställda	97	95

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 750 kr (22 400 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i kyrkorådet och bland ledande befattningshavare	2018			2017		
	Antal på balansdagen			Antal på balansdagen		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kyrkorådsledamöter	3	5	8	5	5	10
Ledande befattningshavare		1	1		1	1

Löner, arvoden och andra ersättningar	2018	2017
Ledamöter i kyrkorådet samt kyrkoherde*	783	858
Anställda	38 155	39 144
	38 938	40 002

*' Arvoden till förtroendevalda i kyrkofullmäktige, kyrkoråd, distriktsråd m.fl organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.

Arbetsmarknadsbidrag	2018	2017
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	331	257

Ersättning till ordförande i kyrkoråd	2018	2017
Till ordförande i kyrkorådet har ersättning utgått med	58	62

Pensionskostnader och andra sociala avgifter	2018	2017
Pensionskostnader exkl särskild löneskatt	3 313	3 044
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	13 615	13 502
	16 928	16 546

Församlingen har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 11 Resultat från finansiella investeringar

Resultat från finansiella anläggningstillgångar	2018	2017
Utdelning	128	24
Nedskrivning	-	-292
	128	-268
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	9	86
Utdelning	-	98
	9	184
Räntekostnader	-117	-38
Summa resultat från finansiella investeringar	20	-122

Not 12 Anläggningstillgångar som inte får redovisas i resultaträkningen

Församlingen innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950 4 kap) ska bevaras. Förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 13 Byggnader och mark

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	202 260	202 611
Inköp	8 621	964
Försäljning och utrangering	-	-1 315
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	210 881	202 260
Ingående bidrag	-2 325	-2 325
Netto anskaffningsvärde	208 556	199 935
Ingående avskrivningar	-79 531	-75 174
Försäljning och utrangering	-	1 315
Årets avskrivningar	-5 921	-5 672
Utgående ackumulerade avskrivningar	-85 452	-79 531
Ingående nedskrivningar	-8 600	-8 600
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-8 600	-8 600
Utgående redovisat värde	114 504	111 804

Not 14 Förvaltningsfastighet

	2018	2017
Redovisat värde (Not 13 Byggnader och mark)	683	717
Verkligt värde	7 500	7 500

Klockaregården är en bostadsfastighet som används för uthyrning. Inför 2014 års bokslut gjordes en extern värdering för att bedöma fastighetens verkliga värde. Det verkliga värdet utgörs av ett marknadsvärde baserat på priser på en aktiv marknad. Extern värdering görs när förutsättningarna har förändrats på ett sätt som kan antas väsentligt påverka fastighetens verkliga värde.

Not 15 Inventarier, verktyg och installationer

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	32 458	31 371
Inköp	6 323	2 027
Försäljning och utrangering	-1 841	-940
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 940	32 458
Ingående bidrag och offentliga bidrag	0	0
Årets bidrag och offentliga bidrag	0	0
Utgående ackumulerade bidrag och offentliga bidrag	0	0
Netto anskaffningsvärde	36 940	32 458
Ingående avskrivningar	-25 967	-24 920
Försäljningar och utrangeringar	1 841	940
Årets avskrivningar	-2 591	-1 987
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 717	-25 967
Utgående redovisat värde	10 223	6 491

Not 16 Pågående nyanläggning

	2018	2017
Ingående balans	13 014	460
Utgifter under året	7 238	13 686
Under året färdigställda tillgångar	-15 269	-1 132
Utgående balans	4 983	13 014

Pågående nyanläggning avser bland annat renovering och ny orgel Sollentuna kyrka samt ett belysningsprojekt på Silverdal griftegård.

Not 17 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdagen
Långfristiga värdepappersinnehav			
Onoterade långfristiga placeringar	153	153	0
Övriga långfristiga placeringar	650	650	0
Summa långfristiga värdepapper	803	803	0
Kortfristiga placeringar			
Noterade räntebärande värdepapper	29 549	29 549	32 111
Summa kortfristiga värdepapper	29 549	29 549	32 111
Summa värdepappersinnehav	30 643	30 643	32 111

Ideella placeringar

Församlingen har en ideell placering med ett bokfört värde på 650 tkr (650 tkr) i Oikocredit. Med detta förstås att församlingen avstår avkastning till förmån för internationell diakoni och mission. Placeringen klassificeras som ett långfristigt värdepappersinnehav. Avkastningen på den ideella placeringen var 7 tkr (0 tkr) under räkenskapsåret.

Förändring av långfristiga värdepappersinnehav

	2018	2017
Ingående ackumulerat anskaffningsvärde	1 114	1 114
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 114	1 114
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-311	-20
Årets nedskrivning	0	-291
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-311	-311
Utgående redovisat värde	803	803

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018	2017
Förutbetalda hyror	-	34
Försäkringspremier	360	359
Prenumerationer	64	20
Upplupna ränteintäkter	9	85
Övriga poster	865	760
	1 298	1 258

Not 19 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 26 876 tkr (20 634 tkr) behållning på det så kallade Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå eftersom det är en del av Svenska kyrkans koncernkonto. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 20   Avsättningar

	2018	2017
Avsättningar vid årets början	989	392
Nya avsättningar	621	597
Avsättning vid årets slut	1 610	989

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställd med en månadslön överstigande cirka 39 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2018 varför den förmånsbeskattade tjänstepensionen redovisas som en avsättning. Även särskild löneskatt ingår i beloppet.

Not 21   Långfristig skuld

Andel av långfristiga skulder som förfaller senare än 5 år efter balansdagen	2018	2017
Skulder till kreditinstitut	10 000	10 000
Gravskötselskuld	741	666
	10 741	10 666

Not 22 Gravskötselskuld

	2018	2017
Långfristig gravskötselskuld		
Begravningsverksamhetens åtaganden	207	207
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	534	459
	741	666
Kortfristig gravskötselskuld		
Församlingens åtaganden (serviceverksamhet)	56	53
	56	53
Andel av gravskötselskulden som förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Församlingens åtagande (serviceverksamhet)	342	74
	342	74

Skötselåtaganden påbörjade före år 2000 utgör begravningsverksamhet men åtagande påbörjade från år 2000 utgör kyrklig verksamhet (serviceverksamhet).

Församlingen arbetar med inventering av gravskötselåtaganden, för att tydliggöra vad som är begravningsverksamhetens åtaganden och församlingens serviceverksamhet.

Not 23 Vidareförmedlade bidrag

	2018	2017
Ingående skuld	17	33
Under året mottagna bidrag	424	364
Under året förmedlade bidrag	-384	-380
Utgående skuld	57	17

Not 24 Villkorade bidrag

	2018	2017
Ingående balans	233	233
Erhållet under året	-	0
Ianspråktaget under året	-177	0
Summa utgående balans	56	233

Specifikation av utgående balans		
Bidrag till anläggningstillgångar	56	56
Summa	56	56

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018	2017
Upplupna semesterlöner inkl kompensationstid	4 480	3 942
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	385	510
	4 865	4 452

Not 26 Likvida medel

Specifikation av likvida medel vid årets slut	2018	2017
Kassa	24	6
Bank	29 286	22 535
Kortfristiga placeringar	29 549	29 609
	58 859	52 150

Not 27 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Kyrkofullmäktige valde en ny ordförande i kyrkorådet under våren då den avgående flyttat från församlingen. Klockargården hyrs ut under våren 2019 på ett två-årigt kontrakt.

Årsredovisningens undertecknande

För Sollentuna församling verksamhetsåret 2018-01-01—2018-12-31

Sollentuna 2019-04-23

Kristofer Runow kyrkorådets ordförande

Lilian Lama, 1:e vice ordförande

Marie Hård

Bernt Josephson

Jenni Rosqvist

Sara Oldner

Daniel Grahn

Lasse Svensson, kyrkoherde

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-05-xx

Ulf Zettervall, ordförande

Ulf Brangenfelt

Esbjörn Melin

Marie Gustavsson

Siv Enström

David Furmanski

Mazars SET Revisionsbyrå AB

Karin Westerlund
Auktoriserad revisor